

kőrösi ref. tanítóképzőintézet tanára. — Színműve: »Zács Felicián«, dráma. Debrecen, 1876.

Dezső József, a Nemzeti Színház tagja, sz. 1867. ápr. 28-án, *Lesencetomajon* (Zalavm.), megh. 1915. máj. 14-én, Budapesten. A színiakadémia elvégzése után 1889. ápr. havában Somogyi Károly pécsi színtársulatánál színészé lett, azután Győrbe, majd Sopronba szerződött. 1891. ápr. 22-én mint vendég fellépett a Nemzeti Színházban a »Virágfakadás« Laci és a »Diplomata« Chavigny szerepében, ami után az intézethez szerződtek. Vigjátéki szerelmes és bonvivant szerepkört töltött be. 1895. nyarán külföldön tanulmányúton járt. 1898. máj. havában a báró Rodics-féle 1000 frt-os alapítvány nyertese volt. Munkái: »Egy szál mirtusz«, vj. 1 felv. 1905. máj. 4-én adták a Nemzeti Színházban. »Utolsó fejezet«, dráma 1 felv. Bem. 1908. jan. 11-én. U. o. Ezenkívül sok apró színdarabot írt és fordított és monológot is írt. Szerkesztője volt a »Műkedvelők« c. szaklapnak. 1907-ben írta »A siker« c. munkáját. (Gyakorlati tanács a műkedvelők számára.) Főbb szerepei: Liliomfi, Rivers gr., (III. Richard), Paul (A menyem), Gustave (Kaméliás hölgy), Barnabás (Stomfay-család), Muscadet (A házi béke), Várkonyi Andre (Mukányi), Lóránt (Dolovai nábob leánya), Kisfaludy Károly (Himfy dalai), Gratiano (Velencei kalmár), Percival (Miss Hobbs), Manasse (Keresztelő János), Rodrigo (Othello), stb. Neje: *Ligeti Juliska*, a Nemzeti Színház tagja (L. o.), kivel mindvégig a legideálisabb boldogságban élt. — Dezső József magánéletében épúgy, mint a színpadon, egyike volt a legvonzóbb egyéniségeknek. Elegáns, szép megjelenése mindenütt feltűnt, derű és melegség ömlött el egész lényén, derűt és melegséget ébresztett maga körül, humora, eleven kedélye egész társaságot képes volt jó kedvre hangolni, de ennek a kedélynek megvoltak a mélységei is, hiszen az »Egy szál mirtusz«, az »Utolsó fejezet« is elárulják, hogy az élet sötétebb színfoltjainak meglátására is megvolt az érzéke, ha őt magát az élet meg is kímélte ezektől az árnyaktól. Tehetsége hamar utat nyitott neki az ország első színpadára, konciliáns, megértő lény, kedves egyé-

nisége megnyerte részére a pályatársak vonzalmát, a sors kegyelme, vele egy pályán működő, azonos ideálokért lelkesedő élet-társat rendelt neki, így kedélyének mély-sége csak családjá, otthona, barátai iránt való meleg szeretetében nyilatkozott meg. Őszinte örömmel töltötték el az első betűk, amelyeket gyermekei papírra vetnek, apai büszkeséggel mutogatja azokat barátainak. Örül a feleségével közös szorgalommal szerzett gödöllői nyaraló csendjének, kertje első gyümölcseinek, de szívesen időzik barátai otthonában is, gyönyörködik azoknak boldogulásán, s nem egyszer támogatja azokat pályájukon való előhaladásukban és komoly törekvéseikben. A kedélyes bohém az otthonát szerető polgáremberrel párosul benne. E mellett sohasem tud tétlenlenni, abból az időből, amit színpadi elfoglaltsága szabadon hagy, csak kevés idő jut a Fiume kávéházi törzsasztal baráti körének, a nagyobb részt kitölti irodalmi munkássága. A »Műkedvelő« szerkesztése és a családjá jövőjére gondoló férj és apa gondossága. Pedig a sors az irodalmi munkássághoz is nagy készséggel áldotta meg, az otthonában időző kedélyes társaság sem gátolta meg abban, hogy maga elé tűzött munkáját elvégezze, mosolyogva hozta elő ilyenkor a jóformán vendégei jelenlétében készült kész kéziratait. Meleg kedélye rész-vétellel fordult a lövészárokban szenvedők felé, szomorúsággal töltötte el lelkét egy-egy ismerős, jóbarát halálának híre, a hírekkel együtt a halál gondolata lopta be magát szívébe és bár nem volt erre oka, halálsejtelmek árnyékozták be a kedélyét, különös, hogy valóban egy szomorú véletlen hozta azt el, családjá, barátai és a Nemzeti Színház látogatóinak nagy fájdalomra. (Dr. Véli Micsa).

Dezső Ödön, (családi néven: domonveczi és lesticzi Zmeskál Dezső), színész, sz. 1849-ben, megh. 1884. márc. 18-án, *Füleken*. A színészet iránti hajlama folytán az iskolai padokból 1868. máj. 28-án a színpályára lépett. Csakhamar felküdötte magát az elsőrendűek sorába s mint tehetséges jellemszínész, 1872-ben Kolozsvárott találjuk, ahol egy évet töltött; 1873-ban Lászy Vilmos komáromi színtársulatánál működött, ahol neje szept. 9-én a kolerajárvány áldozata lett. 1875-ben Kre-